

AR ATSAKINGAS TAS, KAS ATIDELIOJA IŠPAŽINTI?

/ 34 /

Seniau žmonės, eidami išpažinties tarp kitų savo nuodėmių pasisakydavo ir tokią: "atideliuojau išpažinti" arba "ilgai nėjau išpažinties", arba "Apleidau velykinę", nors seniau visai nepasiteikydavo ar retai tepasiteikydavo tokių velykinės spleidimų, o jau po kelių metų neinančių tikinčiųjų tikrai nebūdavo. Dabartiniai penitentai to nepasako. "Ieš etrodė ilgai neiti išpažinties jokia nuodėmė. Mat jie taip galvoja. Čia yra pilniausia laisvė: nori eiti, nori neiti; nori tada eiti, nori tada neiti. Svarbu, kad dar būtų kada prieiti. Daugelis ilgai nebuvusių išpažinties dargi ir visai nesisako kada buvę. Puoju pat pradeda pasakotis nuodėmes manydami, kad taip praspruks pro nuodėmklausius ir nereikės turėti nemalonumų prisipažinti, kad jau keli metai jos nė neita. O kad velykines praleidžia, tai jau kaip pagal taisyklę niekas nebesako: pasako, jog tiek ir tiek laiko nebuvo išpažinties ir viskas. Bet čia jau nėra taip nekaltas dalykas, kaip menoma. Paigi, šien dien ir statau klausimą: Ar atsakingas tas, kas atideliuoja išpažinti.

XXXXXXXXXXXXX

Kas šiek tiek galvoja ir supranta apie atsakomybę, tas be paaiškinimų atsakys: atsakingas, kaip jis gali likti neatsakingu. Juk gyvenime yra daug dalykų, kurių atideliuojimas žmogui užtraukia atsakomybę.

Sakysime, reikia žmogui išsivalyti

kaminą, kad būtų išvengta gaisro, o jis vis atidėlioja tolimesniam laikui tą darbą. Galų gale užsidega viena karta suodžiai, užsidega visas kolūkie tvartas ir supleška. Ar atsakingas tas brigadierius ar kitas koks ten prižiūrėtojas, kad tvartas sudegė? "a-vaime aišku, jog atsakingas, nes jeigu jis būtų atlikęs savo pareigą ir išvalęs virtuves šeryklos kaminą, gaisras nebūtų įvykęs. Reikia traktoristui prižiūrėti savo traktorių ar periodiškai patikrinti, ar visi jo mazgai gerai tebedirba, o jis vis dėsia, vis toliau apžiūrą nukelia. Jau atsipalaidavo ne vienas šriubelis, jau net ne vieną sąvartėlę pametė, o jis vis nieko nedaro: dar šisip taip pavažiuoja, galima ir važiuoja. Ir vieną kartą trach - pach, traktorius išėjo iš rykiuotės. Dėl atsipalaidavusių varžtelių sulūžo stambios mašinų dalys ir reikia arbakapitalinio remonto, arba išimti mašiną visai iš apyvartos. Ar atsakingas tas traktorininkas už savo dėsimą? Aikvienam aišku, jog tik jis delto ir kaltas. Reikia gydytojui tuojuo pat vykti pas sunkiai sergantį ligonį, o jis vis dėsia. Galų gale nuvažiuoja, o ligonis jau atšalęs. Atsakingas jis už šitą dėsimą? Sevalme su-prantams. Jeigu jis tikrai galėjo jam pagelbėti ir dėl dėsimo įvyko mirtis, gydytojas nebepateisinamas. Ir taip daugelyje, daugelyje gyvenimo dalykų; galima sakyti ir visuose juose, nes visuose ir įvairių gali būti žmogui pareigų. Ne kitaip yra ir išpažinties atidėliojimo atveju.

Pirmiausia tokie apsilėidėliai jau nebemoka eiti išpažinties ir dėl to tos jų išpažintys yra su dideliais trūkumais ar ir iš viso blogos. Jeigu jie nebūtų išpažinčių atidėlioję, jie nebūtų nuo to atpra-tę ir išpažinties atliktų po senovei, gerai.

Debar gi jie to nebegali padaryti. ar jie atsakingi už tą nebegalėjimą? Žinoma. Jie patys sudarė priešastį, kad nebegali, nes delsdami eiti išpažinties jie save užsiamarsino. Toliau. Del išpažinties atideliavimo jie kaskart darosi vis blogesni ir blogesni, taip kaip žmonės retai prausdamiesi darosi vis nešveresni. Juk yra žinoma, kad vienoks yra žmogaus moralinis tvirtumas, kada jis yra pašvenčiamosios Dievo malonės būsenoje, o kitoks, kada jis yra sunkioje nuodėmėje. Firmu atveju žmogus turi idealizmo, noro būti geresniu, saugotis blogio. O antruoju atveju jis dažniausiai mano taip: "Ar taip, ar taip esu nusidėjęs. Koks čia skirtumas viena nuodėmė daugiau ar mažiau". Ir jis brenda į nuodėmės beveik nebesipriešindamas. Ar už šitą savęs susiūplėtinimą jis neatsakingas? Piktiausiai, nes pats taip sau padaro delsdamas susitverkyti pasinaudodamas išpažintimi. Toliau. Būdamas sunkioje nuodėmėje ir nežinodamas savo mirties valandos žmogus įstato save į nuolatinį pavojų netekti išganymo. Kiekvienu momentu jis gali mirti ir pražuti. O įsistatymas į tokį pavojų, net gamtiniuose dalykuose neleidžiamas. Nevalia žmogui žaisti su ginklu apie kurį jis beveik nieko nenusimano ir dėl to gali save nušauti ar susisproginti ar kitaip kaip miršimui susižeisti be jokios priešasties. Toks žaidimas jam jau skaitomas nuodėmė ir dargi tokio sunkumo, kaip ir pati nuodėmė, pav. savizudyte. Paigi, sunkiai nusidėjęs, būtina pareiga tuoju atlikti išpažintį ir jeigu kas jai padaryti nukelia į neribotą terminą, tas yra už šį savo veiksmą atsakingas. Toliau. Išpažinties nukėlimas už velykinės išpažinties laiko be to yra dar ir bežnyčios įsakymo sulaužymas. Paigi, toks žmogus yra atsakingas ir

už išpažinties kaip velykinės išpažinties nesutikimą.

Ir dar daug už ką jis dėl to pasidaro atsakingas, nes kaip šieip žmogaus veiksmai, taip ir išpažinties atidėliojimas ilgam laikui, nėra tik vieno paties žmogaus veiksmas ir su jokiais kitais veiksmais nesusijęs veiksmas. Krištingai. Jis yra susijęs su daugelio kitų mūsų atliekamų veiksmų ir prie to dar su kitais šie žmonėmis. Jau minėjau, kad žmogus užmiršta pečios išpažinties eiti ir už tai ~~ne~~ atsakingas; minėjau, jog jis dėl to pasidrasina daryti daugiau nuodėmių ir už tai atsakingas; minėjau, jog nebeispildo dažnyčios įsakymo, įstato savo išganymą į pavojų ir už tai atsakingas. Bet ne vien tai sėka jo apsilaidiną. Sakysiu, tėvas ar motina neina išpažinties, vaikas žiūri į juos ir taip pat nebeina. Kas atsakingas už tokį vaikų elgesį? Suprantama, kad pats, kuris neina, bet pirmoje eilėje tėvai, kurių dėsimas vaikus paskatina nebeiti. Tėvas ir motina ima retai išpažinties vaikščioti. Kas atsakingas už šitą suretinimą? Kaltas vaikas, bet pirmoje eilėje kalti tėvai, kurie savo pavyzdžiu juos paskatino imti apsilaidinti. Bet tas jų neigiamas pavyzdys liečia ne vien tik savo šeimą. Juos stebi kaimynai, paštatai, giminės. Jie stebi ir sako: "Petrėitis nebeina, tai ko mums pakunktes traukioti. O jis buvo daug uolesnis už mus. Matyt užtenka ir tiek." Ir jie nebeina. Nebeina dažniau išpažinties, nebeina dažniau nei sv. Mišių klausyti, nei pamokslų neklausyti: sykį žmogų epina tinginys jis jį epina visotinėi. "Nebeina išpažinties, negirdi paaiškinimų ir išpažinimų prie klausyklos. Nebe klauso pamokslų, daug ko nebežino. Paskui nebešvencia švenčių, nebelaiko pasninkų. Sakosi, jog dabar kitaip galima, nes nebežino,

kaip iš tiesų galima. O nebežino dėl to, kad nebegirdi. Ar už tą nežinojamą neatsakingas? Ar dar kaip. Toks nežinojimas yra pakaltinamas.

Taiigi, atrodo iš tokio nereikšmingo dalyko koks yra išpažinties atidėliojimas, pasidaro tiek daug ir taip negerų dalykų. Jei-gu jie visi yra blogi dalykai, nuodėmės, tai kaip gali nebūti nuodėmė išpažinties atidėliojimas? Ir jis taip pat yra nuodėmė. Ir kadangi pagimdo tiek daug kitų nuodėmių, reikia manyti, nemaža nuodėmė. Dėl ko, mūsų tėveliai ir seneliai sakydavosi prie klausyčių: "Išpažinti atidėliojau", "ilgai nebuvau išpažinties", taigi nusidėjau Dievui. Neikia šitokio supratimo ir mums. Žinoma, gal mes sunkiai ne nusidėdame ir mus dažnos išpažinties gal ir nereikia, bet čia tuojau reikia pridėti: geriau jau kasdieną praustis, negu sykį į metus. Ir koks skirtumas ar aš save vienu kartu ištepsiu degutu ir būsi baisiai murzinas, ar per visus metus tave po truputį tepliosiu ir gale metų vistiek toks pasidarysi. Geriau eiti mėnesines ar dvi mėnesines išpažinties net ir tiems, kurie nesijaučia ir iš tiesų nepadaro sunkių kalčių, nes ilgesniam laikui atidėliojimas vistiek mus į gerą neveda. Ir ne tik neveda, bet vis kokiuo nors atžvilgiu užtraukia ant mūsų atsakomybę. Tai kokias mamas nėra didelė grieštininkė ir gal nėra reikalo eiti išpažinties drauge su pirmos Komunijos einančia dukrele, o tik ją vieną privesti, bet ji nepagalvoje, kad jau tu, jog ji nejo, nors nesvarbu dėl ko nejo išpažinties, tą savo vaiką nuteikė ir pasitenkinti tik ne pirmąją išpažintimi. Vaikas ir galvoje: mamai nereikia, tai kam man reikia. Ir nebeina. O mamai nei į galvą neateina mintis, kad kaip tik dėl jos ji nebeina. Argi ji už tai neatsakinga. Žinoma.

Paigi, niekada nestideliokime savo iš-
pažinčių mėnesiams, o dar labiau metams;
jeigu gi taip jau kai kam pasidaro, tai ei-
dami jos nuoširdžiai save dėl to ir apkal-
tinkime: "Atidėlioju išpažinti". Amen.

1907.3.3